

Nr 118.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt förre järnvägsarbetaren Johan Daniel Johansson; given Stockholms slott den 18 februari 1927.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

C. Meurling.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 18 februari 1927.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Departementschefen, statsrådet Meurling anför:

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift har förre järnvägsarbetaren Johan Daniel Johansson i Boden, under åberopande av skriften bilagda intyg om arbete i statens tjänst samt under hänvisning till att han vore nästan blind och därigenom oförmögen att försörja sig, anhållit att honom måtte tilldelas pension.

Enligt vad av dessa intyg framgår har Johansson åren 1886—1901 samt 1912 under en sammanlagd tid av omkring 13 år arbetat vid järnvägsanläggningar inom Norrbottens län, till en början vid den av enskild företagare begynta, sedermera av staten fortsatta banbyggnaden Luleå—Gällivare samt därefter vid ett flertal andra linjesträckningar, dels med brobyggnader, rälsläggning och övriga linjearbeten, dels med grundläggnings- m. fl. arbeten å järnvägsstationer. Vidare har han under åren 1901—1911 och 1913—1914 samt 1920—1921 varit anställd vid fästningsbyggnaden i Boden ävensom vid andra byggnadsarbeten å nämnda plats för försvarsväsendets räkning. Inberäknat de tider av sammanlagt omkring 1 år och 3 månader, som Johansson därvid på grund av för arbetets utförande ogynnsamma väderleksförhållanden eller tillfällig arbetsbrist varit permitterad, uppgår tiden för hans arbete vid försvarsanstalterna i Boden till sammanlagt 13 år 7 månader. Slutligen har Johansson under omkring 4 månader år 1915 arbetat i domänverkets tjänst inom Bodens revir.

Johanssons sammanlagda arbetstid i statens tjänst skulle alltså hava uppgått till nära 27 år.

Av ett ansökan bilagt intyg av fattigvårdsstyrelsens i Boden ordförande framgår, att Johansson, som är född år 1859 och alltså nu omkring 68 år gammal, är fullständigt medellös samt på grund av nedsatt synförmåga varit oförmögen till arbete och sedan den 24 februari 1924 dels tilldelats fattigunderstöd till sitt uppehälle dels erhållit sjukhusvård för ögonsjukdom.

Till följd av remiss har *järnvägsstyrelsen* avgivit utlåtande i ärendet den 15 oktober 1926. Järnvägsstyrelsen, som sökt att fullständiga och kontrollera uppgifterna angående Johanssons anställningsförhållanden, har förklarat den förebragta utredningen härutinnan vara sådan, som styrelsen plägar godtaga för beviljande av minimipension enligt stadgandena angående pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader. Med hänsyn därtill, att sökanden senast och till så avsevärda tider haft sin arbetsanställning hos andra statsmyndigheter än statens järnvägar, ansåge styrelsen emellertid det kunna ifrågasättas, huruvida pension åt sökanden borde utgå av statens järnvägars medel. Styrelsen har därför föreslagit, att pension till Johansson skulle utverkas å allmänna indragningsstaten med belopp och efter de grunder, som gällde för arbetare vid statens järnvägsbyggnader med 25 tjänsteår eller den för dylika arbeten stadgade minsta arbetstiden för åtnjutande av pension.

Statskontoret, som avgivit utlåtande i ärendet den 12 november 1926, har framhållit, att då sökanden vid framskriden ålder och efter långvarigt, väl vitsordat arbete i statens tjänst på olika områden numera vore till

följd av synnerligen nedsatt synförmåga oförmögen att genom arbete skaffa sig medel till uppehälle, skäl syntes föreligga för beredande åt honom av någon pension. Ämbetsverket har vidare erinrat, att när det på senare tid varit fråga om pension åt grovarbetare i statens tjänst, beloppen i allmänhet avpassats efter de grunder, som angivas i kungörelsen angående pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader. Enligt dessa grunder skulle pensionsbeloppet till Johansson komma att uppgå till 450 kronor, vilket i s. k. reglerad pension motsvarades av en summa av 852 kronor. Statskontoret har därför hemställt, att Johansson måtte tillerkännas pension till sistnämnda belopp att utgå från och med den 1 januari 1927 från allmänna indragningsstaten.

I likhet med de hörda myndigheterna finner jag det billigt, att Johansson efter sitt långvariga arbete vid staten tillhöriga järnvägs- och fästningsanläggningar i Norrland tillerkännes något understöd, då han på grund av ålderdom och sjukdom blivit urståndsatt att sörja för sin utkomst.

Departements-
chefen.

Beträffande den anställningstid, som Johansson åberopar för erhållande av pension, må anmärkas, att de första åren av den av honom uppgivna tiden för arbete vid järnvägsanläggningar avse anställning vid den av ett engelskt företag bedrivna banbyggnaden Luleå—Gällivare. Denna järnvägslinje övergick emellertid år 1891, då Johansson ännu var där anställd, i statsverkets ägo. I överensstämmelse med vad i dylika fall pläгат tillämpas torde Johansson böra få i pensionshänseende tillgodoräkna sig jämväl den tid, han arbetat vid det sålunda av staten övertagna företaget.

Till utgångspunkt för beräkning av pensionsbeloppet hava myndigheterna föreslagit de i kungörelsen den 8 november 1918 angående pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfallsverks bygnadsavdelning angivna grunder. Med anledning därav, att en så avsevärd del av Johanssons anställning i statens tjänst avsett fästningsbyggande och andra arbeten för försvarsväsendets räkning, vill jag erinra, att enligt beslut av 1925 och 1926 års riksdagar även pensioner åt exempelvis vissa fortifikationsarbetare ansetts böra utgå enligt de i nämnda kungörelse angivna regler.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att förre järnvägsarbetaren Johan Daniel Johansson må från och med den 1 januari 1927 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 852 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Waldemar Wiens.
